

KŘIŽANY	Kód obce: 564184
<p>Základní údaje: Rozloha: 2855 ha Nadmořská výška: 386 m n. m. (335 – 719) Počet obyvatel: 854 (k 31. 12. 2023)</p> <p>Základní sídelní jednotky: Křižany Místní části: Křižany, Žibřidice Katastrální území: Křižany, Žibřidice</p> <p>Poloha a příslušnost ke správním úřadům Obec leží v Z části ORP Liberec. Sousedí s obcemi Janovice v Podještědí, Zdislava, Kryštofovo údolí, Světlá pod Ještědem, Osečná v ORP Liberec a obcemi Hamr na Jezeře a Dubnice v ORP Česká Lípa.</p> <p>Pověřený obecní úřad: Český Dub Stavební úřad: Osečná</p>	

Charakteristika obce a základní uspořádání území

- Základní charakteristika obce: typická lánová ves rozkládající se na JZ svazích Ještědského hřbetu a v širokém údolí Ještědského potoka. Obec má protáhlý tvar, táhnoucí se zástavba podél potoka je obklopena poli a pastvinami. Severní a východní hranice obce je zalesněna.
- Kategorizace obce: obec venkovského charakteru
- Sídelní typ (typologie osídlení): vrcholně středověká lánová ves s řadovým uspořádáním zástavby podél silnice.
- Charakter zástavby: Protáhlé cca 12 km dlouhé osídlení je charakteristické oboustranným zastavěním podél silnice a podél Ještědského potoka ve směru západovýchodním, z větší části původními zemědělskými usedlostmi. V obci je mnoho staveb lidové architektury původního německého obyvatelstva (podstávkové domy). Zastoupeny jsou jak velké patrové převážně zemědělské usedlosti, které se nalézají zejména v rovinnatějších polohách Žibřidic, tak i stavby polopatrové či přízemní, které jsou charakteristické pro polohy svažitéjší. Patrové domy mají roubené světnice s různými formami podstávky, vesměs ale jen prosté, do oblouku seříznuté nebo zcela bez zdobení. Patra bývají roubená či bedněná. Ve velké míře jsou zastoupeny také domy polopatrové a přízemní, opět s roubenými světnicemi a střídavě řešenými podstávkami. (Jan Pešta, 2011)
- Přes značnou historickou hodnotu sídla je v posledních letech obec negativně poznamenána novou výstavbou často bez urbanistické a architektonické návaznosti na původní tradiční zástavbu. Mezi pro podhorské prostředí Ještědského hřbetu zcela nevhodné stavby, které se za uplynulé roky v obci vyskytly, patří zejména bungalovy, sruby, katalogové domy a naddimenzované rezidence, které krajinný ráz negativně poznamenávají nevhodnými terénními úpravami. Na úkor realizace nové výstavby dochází k chátření a znehodnocování fondu stávající lidové architektury. Vzhledem k možnostem výstavby „na zelené louce“ a ke špatnému technickému stavu mnoha objektů, jsou některé z nich takřka neprodejně a přes svou významnou historickou a architektonickou hodnotu odkázány k zániku.
- Funkční uspořádání sídla: převažuje bydlení venkovského typu a bydlení rekreační, dále se vyskytuje několik významných ploch občanského vybavení, zemědělské a drobné výroby.

Postavení obce v osídlení a širší vztahy

- Postavení obce v osídlení: v rámci Libereckého kraje (ÚAP LK 2021) je obcí ostatní (nestřediskovou).
- Spádovost obce: základní občanská vybavenost v obci, za vyšší vybaveností a za prací především do Liberce.
- Obec neleží v žádné rozvojové ose ani oblasti republikového nebo krajského významu.
- V rámci zpracování ZÚR Libereckého kraje byla obec zařazena do turistické oblasti Lužické hory a Ještěd, podoblast Podještědí.
- Účast v mikroregionech: dobrovolný svazek obcí Mikroregion Podještědí, regionální sdružení Euroregion Nisa, MAS Podještědí, sdružení měst a obcí Libereckého kraje, Národní síť Zdravých měst ČR, Mikroregion Mezi kopci

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Geologie a geomorfologie

- Geologickou stavbu řešeného území tvoří pestrá mozaika přeměněných hornin staršího a mladšího paleozoika. Svahy ještědského hřbetu jsou budovány horninami krkonoško-jizerského krystalinika v lužické oblasti (fylity, metadiabaz, svor, kvarcit). Většina níže položeného území je tvořena druhohorními horninami české křídové pánve (křemenné pískovce, slínovce) s výchozy třetihorních vulkanitů. Z období kvartéru jsou zastoupeny spraše a sprašové hlíny a v údolí vodních toků písek a štěrk.
- Obec leží ve východní části geomorfologického celku Ralská pahorkatina (okrsek Podještědská pahorkatina) soustavy Česká tabule, východní část spadá do celku Ještědsko-kozákovský hřbet, soustava Krkonoško-jesenická.

Hydrologie a klimatologie

- Řešené území spadá do povodí Ploučnice, v rámci povodí Labe. Hlavní vodotečí je Ještědský potok. Významnější přítoky tvoří Zdislavský potok a Druzcovský potok.
- Vodní plochy jsou zastoupeny minimálně, významnější jsou pouze dva bezejmenné žibřidické rybníky.
- Území je zařazeno do Chráněné oblasti přirozené akumulace vod Severočeská křída.
- Převážná část území náleží ke klimatické oblasti MT7 tj. region mírně teplý, s mírnou zimou, velmi vlhký, pahorkatinný. Výše položené části k.ú. Křižany na svazích Ještědského hřbetu náleží do oblasti MT1 a MT2. Nejvýše položené partie na východě území pak do chladné oblasti CH7.

Kvalita životního prostředí

- Kvalita životního prostředí je na dobré úrovni.
- V řešeném území se nenachází významný zdroj znečištění ovzduší. Na kvalitu ovzduší v lokalitě mají vliv místní malé zdroje znečištění ovzduší a přenos imisního znečištění ze vzdálených zdrojů.
- Čistota vody v hlavní vodoteči, Ještědském potoce, je klasifikována I. a II. třídou.
- Hlukové emise z dopravy lze hodnotit jako přijatelné.
- V obci nejsou registrované ani černé skládky odpadu.
- Staré ekologické zátěže tvoří pozůstatky těžební činnosti – bývalý uranový důl Křižany. Dále je evidována lokalita u hřbitova v Žibřidicích.
- Odpadové hospodářství – separace odpadu a svoz nebezpečného odpadu jsou v obci zajištěny.
- Oblast je zařazena do nízkého až přechodného rizika pronikání radonu.

Kvalita životního prostředí

- Dle biogeografického členění ČR (Culek, 1994) náleží řešené území do biogeografické podprovincie Hercynské. Převážná část spadá do bioregionu 1.34 Ralský, SV hřebenová část do bioregionu 1.67 Jizerskohorský. Biochory: 4BE, 4BW, 4II, 5HS, 5HQ, 5SS

- SV část území spadá do Přírodního parku Ještěd. Z část povodí Ještědského potoka je zahrnuta do Evropsky významné lokality Horní Ploučnice.
- Maloplošná zvláště chráněná území jsou zastoupena přírodní památkou Stříbrník.
- Po hranici vymezeného území prochází na JZ – Z - SZ borová trasa nadregionální biokoridoru K 34 a trasa regionálního biokoridoru RK 643. V území se nachází regionální biocentrum RC 1270 Stříbrník a RC 1792 Janovice (jen okrajově) a rozsáhlý systém lokálního ÚSES.
- Krajinový ráz:
 - obec spadá do oblasti krajinného rázu ObKR 07 – Ještědský hřbet a ObKR 11 Západní Podještědí, míst krajinného rázu MKR 07-4 – Ještědský hřbet a MKR 11-6 Křižany
 - krajinné okrsky: 11-b Křižany-Zdislava
- Zhruba 16 % území obce (zalesněné svahy Ještědského hřbetu) patří do území s vysokým stupněm ochrany krajinného rázu (I.), zbylá část do území se zvýšeným stupněm ochrany krajinného rázu (II.)
- Část území (cca 7%) byla zařazena mezi Segmenty krajiny a lokality se soustředěnými krajinářsko-estetickými hodnotami (horní část sídla Křižany, oblast okolo Krkavčího návrší)

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Sociodemografické podmínky

- Počet obyvatel je v posledním desetiletí rostoucí. Od roku 2013 do roku 2019 počet obyvatel vzrostl o 4,5 %, což bylo po poklesu obyvatel v letech 2020–2021 sníženo na vzrůst o 3,9 %.

Stav ke dni	31. 12. 2013	31. 12. 2016	31. 12. 2019	31. 12. 2021	31. 12. 2023
Počet obyvatel	822	8	860	837	854

- Příznivá věková struktura obyvatelstva – vysoký podíl obyvatel v předproduktivním věku, avšak index stáří se meziročně zvyšuje
- Nízká vzdělanost obyvatel
- Potenciální uživatelé území

trvale bydlící + saldo vyjížďky + objekty k rekreaci (obložnost 4) + lůžka (ubytovací zařízení)

854 - 275 + 116 x 4 + 93 = 1136

Počet trvale bydlících.....zdroj ČSÚ (údaj ze dne 31. 12. 2023)

Saldo vyjížďky.....zdroj SLDB 2021

Objekty k rekreaci.....zdroj RÚIAN 2024 (stavby pro rodinnou rekreaci nad 60 m²)

Počet lůžek.....zdroj mapy.cz, booking.com (2024)

Soudržnost obyvatel

- **spolky:** Myslivecké sdružení Křižany a Žibřidice, Sbor dobrovolných hasičů Křižany, Sportovní klub Žibřidice, Český rybářský svaz (pod Osečnou), Český svaz včelařů, Křižanský trpaslík o.s., Klub seniorů, Rolinka – koňský domov důchodců o. s.
- **kulturní akce:** festival Dixieland v Křižanech, Křižanské slavnosti, festival Křižanský mejdan, příměstský tábor – farma Žibřidice, festival Folková pasáž, akce základní školy (karneval, Žibřidický Slávek, Den země, Dětský den, Velikonoční dílnička, Vánoční dílnička, Žibřidická žabka), Křižanské léto

Veřejné občanské vybavení

- Obec disponuje základní nabídkou občanské vybavenosti: obecní úřad, 1 MŠ, 1 ZŠ, ordinace praktického (1 lékař pro dospělé) a dětského lékaře (2x týdně), pošta, multifunkční kulturně-společenské centrum obce, knihovna s internetem, 2 restaurace (rozvoz jídel pro seniory), 3 prodejny potravin, fotbalové hřiště, nová víceúčelová hřiště v Křižanech a Žibřidicích, dětské hřiště
- Zařízení cestovního ruchu – několik ubytovacích zařízení:

- Apartmány Winkler (kapacita 18 lůžek)
 - Villa Flamendr (kapacita 21 osob)
 - Chalupa U starýho kozla (kapacita 15 lůžek), Žibřidice
 - U Větrné víly (kapacita 39 lůžek) – Žibřidice
- Za vyšší občanskou vybaveností (spec. ZŠ, SŠ, VŠ, úřady, spec. lékaři, nemocnice, obchody, kultura) se dojíždí nejvíce do Liberce, dále pak do Osečné a Stráže pod Ralskem

Památková péče

- Na území obce Křižany se nalézá celkem 17 nemovitých kulturních památek, z nichž nejvýznamnější jsou kostel sv. Maxmiliána s farou v Křižanech a kostel sv. Šimona a Judy s areálem v Žibřidicích.

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Památky	Ulice,nám./umístění
39093 / 5-4365	Křižany		kostel sv. Maxmiliána	Z část obce, J strana komunikace
36743 / 5-4367	Křižany		výklenková kaplička	V od kostela sv. Maxmiliána
11390 / 5-5773	Křižany		krucifix	za usedlostí U Šupolů čp. 245, západně od kostela sv. Maxmiliána
20599 / 5-4369	Křižany		krucifix	proti domu č. e. 47
43800 / 5-4368	Křižany		socha sv. Jana Nepomuckého	před Z průčelím kostela
52370 / 5-4370	Křižany		socha sv. Josefa	
10005 / 5-5610	Křižany	čp.90	venkovský dům	V část obce, J od průjezdní komunikace
11489 / 5-5787	Křižany	čp.136	bývalá škola	S strana průjezdní komunikace
17889 / 5-4366	Křižany	čp.235	fara	Z část obce, u kostela
19180 / 5-4517	Žibřidice		kostel sv. Šimona a Judy s farou	
34916 / 5-4516	Žibřidice		kaple	ve V části obce, JV od domu čp. 98
11834 / 5-5819	Žibřidice		hrob - náhrobek R. Richterové	při Z zdi nového hřbitova
10768 / 5-5636	Žibřidice		kříž	trať Pod Stříbrníkem
11816 / 5-5799	Žibřidice		kříž - centrální kříž	hřbitov
10766 / 5-5635	Žibřidice		krucifix	vrch u Janovic
10767 / 5-5634	Žibřidice		krucifix	trať U Pažoutů, u čp. 85
11462 / 5-5605	Žibřidice	eč.36	venkovský dům	

- Architektonicky významnými objekty jsou: četné stavby lidové architektury (roubené, převážně podstávkové domy)
- Malá část území (6 %) je zařazena do lokalit s dochovaným členěním historických plužin (louky s mezemi a remízky na S od kostela v Žibřidicích a svahy podél Ještědského potoka v horní části Křižan).
- Horní část sídla Křižany je vyhodnocena jako oblast harmonie sídla a krajinného rámce

Bezpečnost

- V řešeném území se nenacházejí objekty významné pro obranu státu. Riziko představují mimořádné události vzniklé působením přírodních sil (zátopy a povodně, sesuvy).
- Nejbližší obvodní oddělení Policie ČR je v Českém Dubě a operační informační středisko HZS je v Jablonném v Podještědí.

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Dopravní infrastruktura

- Hlavní komunikační osou obce Křižany je průjezdní úsek silnic III/27241 a III/27246 v údolí Ještědského potoka. Na tuto osu jsou kolmo napojeny komunikace II/592, III/27242, III/27243, III/27244. Obsluha zastavěného území je zajištěna sítí obslužných komunikací.
- Z hlediska vazeb na okolní obce jsou důležité komunikace III/27246 a II/592, které obě zajišťují spojení do centra dojížděky Liberce. Obě silnice překonávají přirozenou bariéru Ještědského hřebene a jejich parametry nejsou vyhovující. Silnice II/592 v druhém směru zajišťuje spojení s centrem mikroregionálního významu Osečnou.
- Přes území obce prochází celostátní železniční trať Liberec-Česká Lípa (086) s nádražím nacházejícím se v odlehlé části obce.
- Územím obce prochází nadregionální cyklotrasy č. 21 (Hřensko-Chrastava), č. 25 (Hrádek nad Nisou - Doksy), a cyklotrasy č. 3046 a 3007. Dále je území obce protkáno sítí turistických tras, z nichž nejvýznamnější je mezinárodní červená trasa E3 (Ještěd – Jitřavské sedlo).

Dopravní infrastruktura

- V obci je vybudován veřejný vodovod se čtyřmi tlakovými pásmy. Hlavním vodním zdrojem je Fluoritový důl Křižany. Pro k.ú. Žibřidice bude nově využit vrt BR 2T v Žibřidicích. Vlastníkem je obec, provozovatelem vodovodu je SČVaK. Napojeno je 97,3 % obyvatel.
- Systém veřejné kanalizace v obci není. Likvidace splaškových vod je řešena individuálně v septicích s přepadem do potoka nebo v žumpách s odvozem odpadních vod na ČOV v Jablonném v Podještědí. V obci jsou 2 místní ČOV.
- Přes území obce jsou trasovány nadřazené systémy technické infrastruktury: 2 souběžné trasy VTL plynovodu s přepouštěcí stanicí.
- Elektrická energie je na území přivedena vrchním vedením VN 35 kV z rozvodny 110/35 kV z Jeřmanic. Rozvod energie po obci je zajištěn přes 12 stožárových transformátorů, vrchním nízkonapětovým vedením.
- Jako alternativní zdroj el. energie je v obci nově vybudována bioplynová stanice.
- Obec není plynofikována.
- Jako hlavní palivo pro vytápění je využíváno hnědé uhlí a dřevo případně zkapalněný plyn.
- Obec je připojena na telefonní síť s ústřednou v Křižanech. Územím prochází dálkový optický kabel Radiokomunikací a dálkové telekomunikační kabely Telefónici O2. Jižní částí území prochází významný radioreléový spoj.

Hospodářská základna

Závěry z hodnocení ekonomického potenciálu obcí SO ORP Liberec (celé hodnocení v příloze E.4).

- Dominantním zaměstnavatelským sektorem pro obec je zpracovatelský průmysl. Významná je rovněž zaměstnanost v zemědělství.
- Vzdělanostní struktura obyvatelstva se výrazně zlepšuje, což zvyšuje uplatnitelnost ekonomicky aktivních obyvatel na trhu práce.
- Zlepšení stavu nezaměstnanosti (klesá)
- Vzhledem k malé bytové výstavbě hrozí odchod mladé populace do měst a postupný úbytek počtu obyvatel (intenzita bytové výstavby za posledních 5 let poklesla)
- Čistý peněžní příjem v obci vyšší než v rámci celého ORP Liberec, Libereckého kraje i ČR, vzrůst o 12,56 %
- Bariérou pro rozvoj bytové výstavby je chybějící kanalizace s napojením na ČOV.
- Významná část ekonomicky aktivního obyvatelstva vyjíždí za prací. Je proto třeba věnovat pozornost dopravní dostupnosti a obslužnosti obce.
- Obec disponuje zdravým životním prostředím. Část území spadá do přírodního parku Ještěd. Jsou zde atraktivní turistické cíle - Krkavčí skály a Matoušova skála a síť pěších a turistických tras.
- V obci je zachovalá původní lidová architektura (podstávkové a hrázděné domy).

- Potenciál obce lze spatřovat v rozvoji funkce bydlení a v rekreačním zázemí pro obyvatele měst.

Programové priority rozvoje obce

Program rozvoje obce Křižany pro období 2015 – 2025

Východiska:

Východiskem pro zlepšení života v obci Křižany je:

přijatý Obecně závaznou vyhláškou č. 1/2015 obce Křižany, kterou vydalo a na svém VZ ZO schválilo ZO Křižany dne 16. 3. 2015

Základní cíle:

Vytváření podmínek pro dosídlení katastrů Křižany a Žibřidice s cílovým počtem obyvatel 2 000 při zachování vesnického charakteru obce.

Udržení současné, a další zlepšení dopravní obslužnosti pro obě části obce.

Vytváření dalších podmínek pro trvale udržitelný rozvoj, s podmínkou zachování čistého ŽP.

Opatření:

- 1) Vytvoření dalších pracovních míst v LDS Křižany s.r.o., rozvoj společnosti
- 2) Vytváření dobrých podmínek pro investory, s cílem vytváření dalších pracovních příležitostí.
- 3) Poskytování a umožňování všech použitelných pobídek a zdrojů k rozvoji podnikání v obci.
- 4) Zasíťování obecních pozemků pro budoucí výstavbu RD
- 5) Výstavba kanalizace a ČOV
- 6) Vytváření podmínek pro soukromé stavebníky RD.
- 7) Výstavba domu s pečovatelskou službou.
- 8) Vytvoření systému sociálních služeb.
- 9) Zachování architektonického rázu obce.
- 10) Nákup malého autobusu pro zajištění spolkové činnosti
- 11) Systematické zlepšování infrastruktury, zejména místních komunikací, sportovišť, kulturních zařízení, provozních budov a hřbitovů.
- 12) Podpora všech forem spolkového, zájmového, kulturního a sportovního života v obci.
- 13) Vytváření podmínek pro rozvoj cestovního ruchu, výstavby ubytoven, přístřešků, vyhlídek, aj.
- 14) Soustavná péče o památky.
- 15) Vytvoření informačního systému obce a jeho permanentní aktualizace, podpora internetu.
- 16) Zabezpečení ekologické stability dalším zlepšováním systému třídění likvidace odpadů, ekologickou výchovou občanů a dětí v MŠ a ZŠ, postupné odstranění starých ekologických zátěží.
- 17) Výměna uhelných kotlů za kotle na ekologičtější paliva, podpora využití obnovitelných zdrojů energie.
- 18) Údržba a rekonstrukce stávajících vodních ploch a vytváření dalších sportovně-rekreačních vodních ploch.
- 19) Podpora výsadby ovocných i jiných dřevin v krajině.
- 20) Ochrana rázu krajiny.
- 21) Vytvoření systému udržovaných polních a lesních cest v návaznosti na pozemkové úpravy.
- 22) Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty dětí a mládeže v MŠ a ZŠ.
- 23) Vytváření všech dalších nevyjmenovaných podmínek trvale udržitelného rozvoje obce.

Záměry na provedení změn v území

Záměry místního významu (vychází z ÚP, dotazníkového šetření)

TYP ZÁMĚRU	KÓD	LOKALIZACE	PODROBNÝ POPIS ZÁMĚRU	stav záměru P - přetrvává, R - realizován, * - nový záměr
DOPRAVNÍ	x	Křižany	Projekt - bezpečně do školy (stezka pro pěší od palírny, podél toku řeky, k Žibřidické škole)	R
	x	Křižany	tvorba chodníku v průjezdním úseku silnice III/27241 - docházka dětí do školy v Žibřidicích a v centrální části obce - úřad, školka, bývalá pekárna - studie	R
	USK	Křižany	prověřit možnost propojení cyklotras Ještěd-Stráž pod Ralskem-Lindava-Nová Huť a Trávníček-Pěňcín-Malý Rohozec (CT6).	P
	USK	Křižany	prověřit propojení turistických tras Zdislava – Křižany (TT2)	P
TECHNICKÉ INFRASTRUK TURY	UP	Křižany	návrh splaškové kanalizační stoky bez rozlišení (centrální část)	P
	UP	Křižany	návrh místních ČOV (4) – Žibřidice a Křižany – rozvoj lokality	P
	UP	Křižany	záměr vybudování větrné elektrárny (p. p. č. 4080)	P
	UP	Křižany	prodloužení vodovodu v k.ú. Křižany a Žibřidice	P
OBČANSKÉ VYBAVENOSTI	UP	Křižany	vybudování rozhledny na Malém Ještědu	P
	X	Křižany	vybudování kulturně společenského centra ve středu obce	R
	OV.64	Křižany	výstavba senior parku (vedle multifunkčního hřiště v Křižanech) – obec hotová projektová dokumentace – nový UP, v řešení odkanalizování	P
	OV.283	Křižany	Vybudování domu sociálního bydlení – Plán rozvoje obce 2015-2025	*
	OV.284	Křižany	Revitalizace kostela s farou – studie z TUL FA	*
ROZVOJOVÝCH PLOCH	UP	Křižany	návrh - plochy výroby (plochy smíšené výrobní, výroby drobná a služby, plochy lesnické a zemědělské výroby	P
	UP	Křižany	návrh - plochy OV (plochy tělovýchovy a sportu - lokalita bývalá vodní nádrž, lokalita centrum, další)	P
	RP.51	Křižany	zasíťování obecních pozemků pro budoucí výstavbu RD	P
	USK	Křižany	Provéřit zastavitelné plochy vymezené v minimálním nebo žádném kontaktu s kompaktní zástavbou sídel. (NKZ_139)	P
	USK	Křižany	Provéřit přiměřenost rozsahu zastavitelných ploch vzhledem k charakteru a poloze sídla a případně korigovat jejich rozsah (NZP_238)	P
SNIŽOVÁNÍ PŘÍRODNÍCH RIZIK	USK	Křižany	opatření na podporu snížení erozního ohrožení: doplnění půdoochranné technologie (PT1180, PT1250, PT1247), úprava osevních postupů (OP959, OP1059, OP1105, OP1117, OP960, OP1114, OP978, OP1017, OP1013, OP1070).	P
	USK	Křižany	Provéřit (zajistit) ochranu pramenných oblastí (PR1123)	P
REKULTIVACE KRAJINY A ÚDRŽBY ZELENĚ	X	Křižany	vybudování vodní nádrže jako přírodního koupaliště – v rámci pozemkových úprav	R
	USK	Křižany	opatření na podporu zvýšení specifické zásoby vody v krajině, snížení rizika sucha – návrh vodní nádrže, obnova rybníka (VN182, VN183, VN184, VN185, VN187, VN188), retenční prvek typu zdrž, přehrážka, tůň (RT176, RT177, RT178, RT179, RT180, RT181)	P
	USK	Křižany	opatření na podporu zvýšení specifické zásoby vody v krajině, snížení rizika sucha – revitalizace, renaturace vodního toku (RV110, RV111, RV29)	P
JINÉ	USK	Křižany	vytvořit podmínky pro zprostupnění migračních překážek - zprostupnění migrační překážky (MV171, MV172, MV173, MV174).	P

--	--	--	--	--

Kódovány pouze záměry, které jsou zahrnuty do jevu ostatní záměry (A118) a které zároveň nejsou zaneseny do ÚPD (označení ÚAP – jev A1-117, UP - jev převzatý z ÚPD, X – realizovaný záměr, Územní studie krajiny SO ORP Liberec 2019)

Záměry nadmístního významu (vychází z ZÚR a ÚAP LK)

TYP ZÁMĚRU	KÓD	LOKALIZACE	PODROBNÝ POPIS ZÁMĚRU	stav záměru P - přetrvává, R - realizován, * - nový
DOPRAVNÍ	X	Křižany	multifunkční turistický koridor - Nová Hřebenovka (jižní a severní větev), Krkonoše – Jizerské hory – Ještědský hřbet – Lužické a Žitavské hory – Českosaské Švýcarsko)	R
	D16A	Křižany	silnice II/272, Liberec – Osečná (Druzcov)	P
	C1	Křižany	Cyklokoridor – dálková trasa č. 15: Zelená cyklomagistrála Ploučnice	P

Problémy k řešení v ÚPD

Závady

TYP ZÁVADY	KÓD	LOKALIZACE	PODROBNÝ POPIS PROBLÉMU	STAV
DOPRAVNÍ	KR_ZD_8	Křižany	Špatný technický stav místních i krajských komunikací	-
	KR_ZD_1	Křižany	Nedostatečné šířkové a směrové parametry základní komunikační sítě, zvláště v úsecích silnice II/592 směr Kryštofovo údolí, III/27246 směr Ještěd a silnice III/27241 páteřní sběrná komunikace obce	A, N
	KR_ZD_2	Křižany	Kolize pěší a motorové dopravy u autobusových zastávek bez zálivů na silnici II. a III. třídy ohrožování chodců	N
	KR_ZD_4	Křižany	Absence chodníku v průjezdním úseku silnice III/27241 - docházka dětí do školy v Žibřidicích a v centrální části obce - úřad, školka, bývalá pekárna v <i>centrální části sídel</i>	A
	KR_ZD_5	Křižany	Nedostatek cyklostezek, cyklotras na území obce - přímá trasa na Ještěd	N
	KR_ZD_7	Křižany	Překračování omezené rychlosti v obci, ohrožování chodců - velký problém	-
VEŘEJNÉ INFRASTRUKTURY	KR_ZVI_1	Křižany	Nejasně vymezená nebo nedostatečně upravená veřejná prostranství v centrech sídel	N
	KR_ZVI_2	Křižany - místní část Křižany, Žibřidice	Absence kanalizace včetně ČOV, <i>pouze v Žibřidicích budovy obce</i>	A
	KR_ZVI_3	Křižany	Vysoký podíl neobnovitelných zdrojů energie v lokálních topeništích (zprůměruje se > kotlíkové dotace > kontroly), škola Žibřidice tepelné čerpadlo, zlepšení	-
HYGIENICKÉ	KR_ZH_1	Křižany	Existence černých skládek – řeší se, ale vždy se objeví nové (sběrné místo)	()
URBANISTICKÉ	KR_ZU_1	Křižany - místní část Žibřidice	Nevhodná forma zástavby bytových domů v Žibřidicích - měřítkové a hmotově vybočující budovy, rušivé vizuální uplatnění v krajinné scéně (RPB34, RPB35)	()
	KR_ZU_2	Křižany - místní část Křižany	Nevhodná forma zástavby bytových domů v Křižanech	()
	KR_ZU_3	Křižany - místní část Křižany	Nevhodná forma zástavby v exponované náhorní poloze, netradiční podoba stavby v Přírodním parku Ještěd, terénní úpravy	()

TYP ZÁVADY	KÓD	LOKALIZACE	PODROBNÝ POPIS PROBLÉMU	STAV
	KR_ZU_4	Křižany - místní část Křižany	Nevhodné terénní úpravy a netradiční (nevhodná) forma zástavby	()
	KR_ZU_5	Mezi zástavbou u nádraží hlavní částí sídla Křižany	riziko srůstu v současnosti samostatných sídel nebo místa nežádoucího rozrůstání a zahušťování zástavby: (NSS_64)	()
	KR_ZU_6	Mezi Žibřidicemi a Křižany	riziko srůstu v současnosti samostatných sídel nebo místa nežádoucího rozrůstání a zahušťování zástavby: (NSS_15) – <i>údolní lánová ves sídla již propojená?</i>	()
VE VYUŽITÍ ÚZEMÍ	KR_ZVU_6	Křižany - místní část Žibřidice	zdevastovaný nevyužívaný poloroubený patrový dům č. 1, Žibřidice	()
	KR_ZVU_12	Křižany - místní část Křižany	poloroubený patrový dům č. e. 78 s pavlačí, katastrofální technický stav	()
	KR_ZVU_13	Křižany - místní část Křižany	poloroubený přízemní dům s břidlicovou střechou a deštěním štítu č. e. 19 v dezolátním stavu	()
ESTETICKÉ	KR_ZE_4	Křižany – místní část Žibřidice	Zdevastovaný a rozpadlý dům č.p. 109	()
	KR_ZE_1	Křižany - místní část Křižany	Rozsáhlá robustní zeď narušující rozptýlenost venkovské podhorské zástavby - pohledová bariéra	()
	KR_ZE_2	Křižany - místní část Žibřidice	kostel sv. Šimona a Judy, velice špatný technický stav, zdevastovaný – kostel i fara je v majetku obce – vyčištěno, postupně se bude opravovat	()
	KR_ZE_3	Křižany - místní část Křižany	měřítkově a hmotově vybočující zemědělská stavba – stále Rolinka, rušivé vizuální uplatnění v krajinné scéně (RPB37)	()

Vysvětlivky STAV: N – nový problém neřešený v ÚPD, A – problém řešený v ÚP nebo ZÚR, - problém neřešitelný nástroji územního plánování, () problém řešitelný „nepřímo“, USK – zdroj dat Územní studie krajiny SO ORP Liberec, zachování kódů

Problémy

TYP PROBLÉMU	KÓD	LOKALIZACE	PODROBNÝ POPIS PROBLÉMU	STAV
VYPLÝVAJÍCÍ Z RURŮ	PR4	obec Křižany	Útlum ekonomických aktivit, vysoká nezaměstnanost	()
OSTATNÍ	USK	obec Křižany	USES130 : zastavitelná plocha SV v lokálním biokoridoru,	A
	USK	obec Křižany	Orná půda v údolní nivě (NO92, NO104), požadavek na změnu konvenční hospodaření na ekologické	()
	USK	obec Křižany	Bariéry migrační prostupnosti - vodní migrační prostupnost: MPV09 : Zdislavský potok (práh - stupeň), MPV03 : Ještědský potok (3x jez)	()

Vysvětlivky STAV: N – nový problém neřešený v ÚPD, A – problém řešený v ÚP nebo ZÚR, - problém neřešitelný nástroji územního plánování, () problém řešitelný „nepřímo“, USK – zdroj dat Územní studie krajiny SO ORP Liberec, zachování kódů

Rizika

KÓD	LOKALIZACE	PODROBNÝ POPIS PROBLÉMU	STAV
R32	Křižany	Skládka pneumatik Křižany	A
R33	Křižany	DIAMO, s.p., Důl Křižany I - rekultivace	A
R34	Křižany	Autovraky Žibřidice	A
R77	Křižany	Žibřidice - hřbitov	A
USK	Křižany	Plochy vodní eroze - v obci je 15,96 % ZPF erozně ohroženo.	N
USK	Křižany	Ohrožení povodněmi - kritický bod přívalových srážek: KB071 (významný), KB069 (nevýznamný), KB070 (významný), KB068 (významný)	N
USK	Křižany	zastavěná území nedostatečně chráněná před povodni: ZUPO07	N

Střety

TYP STŘETU	KÓD	LOKALIZACE	STŘET		STAV
			ZÁMĚR	LIMIT	
ZÁMĚRU S LIMITEM HYGIENICKÝM	Sz_Lh_3	Křižany	Zastavitelná plocha	Stará ekologická zátěž	N
ZÁMĚRU S LIMITEM KULTURNÍM	Sz_Lk_1	Křižany	Zastavitelná plocha	Exponované plochy	N
ZÁMĚRU S LIMITEM PŘÍRODNÍM	Sz_Lp_263	Křižany	plochy přestavby	ložisko nerostných surovin	N
	Sz_Lp_33	Křižany	zastavitelná plocha	biokoridor regionální	N
	Sz_Lp_34	Křižany	zastavitelná plocha	biokoridor regionální	N
	Sz_Lp_35	Křižany	zastavitelná plocha	biokoridor lokální	N
	Sz_Lp_163	Křižany	zastavitelná plocha	ochranné pásmo vodního zdroje	N
	Sz_Lp_164	Křižany	zastavitelná plocha	ochranné pásmo vodního zdroje	N
	Sz_Lp_167	Křižany	zastavitelná plocha	ochranné pásmo vodního zdroje	N
	Sz_Lp_35	Křižany	zastavitelná plocha	Aktivní zóna záplavového území	N
	Sz_Lp_260	Křižany	zastavitelná plocha	Dobývací prostor	N
	Sz_Lp_325	Křižany	zastavitelná plocha	ložisko nerostných surovin	N
	Sz_Lp_326	Křižany	zastavitelná plocha	ložisko nerostných surovin	N
	Sz_Lp_163	Křižany	zastavitelná plocha	poddolované území	N
	Sz_Lp_164	Křižany	zastavitelná plocha	poddolované území	N
	Sz_Lp_167	Křižany	zastavitelná plocha	poddolované území	N
	Sz_Lp_368	Křižany	zastavitelná plocha	poddolované území	N
	Sz_Lp_167	Křižany	zastavitelná plocha	poddolované území	N
	Sz_Lp_167	Křižany	zastavitelná plocha	poddolované území	N

Pozn.: V obci byly identifikovány další střety záměrů s prognózními zdroji.

Závěrečné vyhodnocení

VYHODNOCENÍ VYVÁŽENOSTI PILÍŘŮ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ							
KATEGORIE		Z	H	S	DOBŘÝ	ŠPATNÝ	KARTOGRAM
2St	2b	+	-	+	Z, S	H	
5St	-1	1	-1	1			

KOMENTÁŘ K VYHODNOCENÍ URÚ

Rozlehlá zemědělská obec na Ještědském potoce v západní části ORP Liberec je hodnocena záporně v hospodářském pilíři. Stav ŽP je nadprůměrný, příznivě ovlivněn izolovanou polohou za Ještědským hřbetem bez průmyslového vlivu, negativně se projevují pouze imise ze spalovacích procesů lokálních topenišť. Staré ekologické zátěže se projevují pouze pozůstatkem těžební činnosti. Vysoká ekologická stabilita (zalesněné svahy Ještědského hřebene) je ovlivněna existencí zemědělsky obhospodařovaných ploch orné půdy. Hospodářský pilíř je podprůměrný vlivem izolovanosti obce a špatného dopravního spojení. I když do obce vede železnice, je problematické celkové rozložení obce s celkovou délkou cca 9 km. Obec se také potýká se sníženou intenzitou bytové výstavby. Věková struktura obyvatelstva se meziročně zhoršuje (zvyšující se index stáří), počet obyvatel má od roku 2019 klesající tendenci (pouze v roce 2022 ojedinělé navýšení), problémem je stále nízká vzdělanostní úroveň obyvatel, která však od posledního SLDB zaznamenala zlepšující se trend spojený s nárůstem vysokoškolsky vzdělaných osob a se snižujícím se podílem osob s dokončeným pouze základním vzděláním. Významnou roli hraje horší dopravní dostupnost center dojížděky. Pozitivní vliv má přítomnost základní občanské vybavenosti v obci. Základní škola v Žibřidicích je spádová pro území ležící západně od obce.

Z důvodu závislosti obce na vyšších centrech osídlení je nutno v budoucnu věnovat pozornost zlepšení dopravní dostupnosti.

Použité podklady

1. ÚPO Křižany (3/2022)
2. Ekonomický pilíř pro ÚAP SO ORP Liberec (9/2024)
3. dotazníkové šetření (9/2014, 7/2016, 6/2020, 5/2024)
4. ÚAP Libereckého kraje 2010, 2013, 2015, 2017, 2021
5. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Libereckého kraje (2002) včetně aktualizací
6. Oficiální webové stránky obce: <http://www.obeckrizany.cz/>
7. Portál České geologické služby: <http://www.geologicke-mapy.cz/regiony/>
8. Městská a obecní statistika, ČSÚ: <http://www.czso.cz>
9. Pešta Jan, 2011: Encyklopedie českých vesnic, Praha

FOTODOKUMENTACE – HODNOTY V OBCI

KULT. PAMÁTKY

1. Kostel sv. Maxmiliána s areálem, Křižany

2. Kostel sv. Šimona a Judy s areálem, Žibřidice (zároveň problém, chátrá)

3. Fara u kostela sv. Maxmiliána

4. Kaple s Pietou, Žibřidice

5. Výklenková kaplička v Křižanech – není KP

6. Kaplička „v polích“ Křižany – není KP

7. Výklenková kaplička u kostela sv. Maxmiliána

8. Socha sv. Jana Nepomuckého

9. Krucifix za usedlostí U Šupolů čp. 245, Křižany

10. Dietrichův kříž pod vrchem Hagelsberg, Žibřidice

11. Krucifix U Pažoutů, u čp. 85, Žibřidice

12. Kamenný kříž, Žibřidice, není KP

FOTODOKUMENTACE – HODNOTY V OBCI

1.
Roubený patrový dům
s hrázděním č.p. 36
v Žibřidicích, kult.
památká

2.
Poloroubený patrový
dům s podstávkou,
rizalitem a výměnkem
v Žibřidicích

3., 4
Tradiční poloroubené
chalupy s podstávkou
v Žibřidicích

5. Mohutný patrový
statek s podstávkou a
lomenicí v Žibřidicích

6.
Zděný dům
s hrázděným patrem a
deštěním štítu v
Žibřidicích

FOTODOKUMENTACE – HODNOTY V OBCI

1.
Dominantní patrový venkovský dům s podstávkou č.p. 90 v Křižanech, kult. památka

2.
Bývalá trafostanice vkusně adaptována na rodinné bydlení, Křižany

3.
Polopatrový roubený dům s vejpuškem a lomenicí v Křižanech

4.
Dominantní lípa v centrální části Křižan

5.
Bývalá škola, dům č.p. 136, Křižany, kult. památka

6.
Netradiční poloroubená patrová „horská“ chalupa v Křižanech

7.
Poloroubený venkovský zalomený dům s deštěním štítu, Křižany

8.
Tradiční přízemní roubená chalupa se sedlovými vikýři, Křižany

9.
Polopatrový poloroubený dům s vejpuškem, Křižany

FOTODOKUMENTACE – PROBLÉMY V OBCI

1.
Opuštěný kravín
v Žibřdicích,
brownfield

2.
Ruina zemědělské
stavby v Žibřdicích

3.
Ruina části domu v
Křižanech

4.
Ruina stodoly v
Křižany

5.
Ruina zemědělské
stavby v Křižanech

6.
Opuštěný zemědělský
objekt v Křižanech

FOTODOKUMENTACE – PROBLÉMY V OBCI

1.
Ruina chalupy v
Žibřidicích

2.
Opuštěný rekreační
areál penzionu
Karolínka v Křížanech

3.
Bývalá statek za č.p.
207 v Žibřidicích

4.
Chátrající fond lidové
architektury dům
s hrázděným patrem a
deštěním, Žibřidice

5.
Ukázka nevhodného
umístění domu do
„volné krajiny“ na
pohledově
exponované místo
s dlouhou příjezdovou
cestou, Křížany

6.
Opuštěný a zchátralý
dům u nádraží v
Křížanech

7.
Nevhodná forma
oplocení pozemku a
terénní úpravy
ve venkovském
prostoru